

Klima- og miljødepartementet og Nærings- og fiskeridepartementets

Stormøte om sirkulær økonomi 3. februar 2023

Skriftlig innspill fra Miljømerking Norge

Svanemerket – Nordens offisielle miljømerke – er et verktøy som gjør det enklere å omsette målet om en mer sirkulær økonomi til praksis. Gjennom merkets omfattende krav til bærekraftig ressursbruk, lavere klimabelastning og sirkulær produktdesign får næringslivet praktisk hjelp til å gjøre produksjonen sin mer sirkulær.

Vi takker for et inspirerende stormøte og for muligheten til å levere skriftlige innspill til regjeringens arbeid med sirkulær økonomi. Vi vil gjerne komme med fire konkrete innspill:

Bygg: Økt vekt på rehabilitering og bedre materialstrømmer

Byggsektoren er storforbruker av materialer, energi og kjemikalier og har stort klima- og miljøfotavtrykk. Skal norsk økonomi bli mer sirkulær er det derfor svært viktig med tiltak i denne sektoren. Vi mener at regjeringen bør gi byggebransjen **økonomiske insentiver** til å rehabilitere fremfor å rive og bygge nytt. For eksempel ved å endre dokumentavgiften slik at det blir mer lønnsomt å rehabilitere. En slik endring kan også føre til at det blir flere ombruksmaterialer i omløp.

Økt ombruk av byggematerialer er viktig. Vi mener regjeringen bør vurdere å fjerne **merverdiavgiften** på ombrukte byggematerialer. Det kan være kostbart å analysere og kvalitetssikre brukte materialer. Ved å fjerne momsen, øker lønnsomheten for dem som velger å gjøre dette, noe som i sin tur vil føre til større utvalg av ombrukte materialer på markedet.

Til tross for noen lokale initiativer, mangler Norge et landsdekkende system for innsamling, kvalitetssikring og distribusjon av brukte byggematerialer. God kvalitetssikring er nødvendig for å verifisere kvaliteten på materialer og sikre at de ikke inneholder miljøgifter og andre kjemikalier vi må få ut av kretsløpet. Vi oppfordrer regjeringen til å opprette **bransjestandarder** for kvalitetssikring av ulike materialer.

Tekstil: Retursystemer og bedre teknologi for resirkulering må på plass

Behovet for omstilling av tekstilindustrien og klesforbruket er akutt. En mer sirkulær økonomi der ombruk av tekstilmaterialene er regelen og ikke unntaket, vil gi svært store miljøgevinster. Vi mener norske myndigheter bør opprette et **landsdekkende system for innsamling og behandling av brukte tekstiler**. I dag gjør frivillige aktører en kjempejobb på dette området, men vi trenger et system som har mye større kapasitet og som dekker hele landet – eller kanskje hele Norden?

Et slikt system må gjøre det enkelt for forbrukerne å levere fra seg tøy. På innsamlingsanleggene bør det være maskiner som er i stand til å sortere og helst separere de ulike tekstilfibrene fra hverandre, slik at vi får rene fraksjoner av bomull, viskose, ull etc. Myndighetene bør gi økonomiske insentiver til utviklingsmiljøer som kan føre til at denne **teknologien** blir bedre enn den er i dag. Når dette er på plass, vil det bli mye enklere for produsenter å lage nye klær av brukte materialer.

Vi mener også at det er riktig å fjerne **merverdiavgift** på reparasjoner.

Offentlige anskaffelser: Driver for grønn omstilling

Det offentlige gjør innkjøp for 650 milliarder kroner i året. Derfor har offentlige anskaffelser enormt potensial for å sette fart på overgangen til en sirkulær økonomi.

Innkjøperne kan bidra til en mer sirkulær økonomi ved å stille krav i anskaffelsene som gir produkter med lang levetid, uten helse- og miljøskadelige kjemikalier, med god mulighet til å reparere og som er designet slik at det er mulig å sende materialene de er laget av ut i nye kretsløp.

Dersom det offentlige går foran og stiller offensive og strenge krav, vil det bidra til forutsigbarhet og trygghet for leverandører, slik at de motiveres til å investere i nye løsninger som belaster miljøet

mindre, og bygger mer opp under den sirkulære modellen.

Digitale produktpass

Digitalt produktpass (DPP) er en del av EUs Green Deal og EU er nå i ferd med å utrede hvordan DPP skal implementeres. Med en del forutsetninger kan det være et nyttig verktøy. Vi mener likevel at det er svært viktig at en standardisert metode ligger til grunn slik at bærekraftsdataene i produktpasset både har god kvalitet og lar seg sammenligne. Dersom metoden og dataene ikke er gode nok, frykter vi en type grønnvasking der man bare jakter på det laveste tallet, uansett hvordan det er fremskaffet.

Miljømerking Norge og Nordisk Miljømerking er med i noen bransjeinitiativ og bedriftsprosjekter knyttet til digitale produktpass, og bidrar gjerne i eventuelle nasjonale utvalg eller arbeidsgrupper som skal jobbe med dette framover.

Til slutt vil vi bare nevne at vi gjerne deltar i regjeringens arbeid med en ny handlingsplan for sirkulær økonomi. Vi har stor kunnskap om en rekke bransjer og produktområder som er i ferd med å omstille seg. Det offisielle miljømerket er et verktøy som forenkler og effektiviserer den grønne omstillingen, og vi bidrar gjerne med vår kompetanse for å oppnå det felles målet vi alle har: En sirkulær økonomi.

Vennlig hilsen

Cathrine Pia Lund
Administrerende direktør
Svanemerket

Anne-Grethe Henriksen
Markeds- og kommunikasjonsjef
Svanemerket